

Eredményesen takarékoskodtak a nagycsaládok

Lezárult a „Nagycsalád – kis lányom” projekt keretében megrendezett családi energiatakarékosági verseny, melynek eredményhirdetésére 2011. április 16-án került sor. A versenyben részt vevő több száz család közül régióként a négy legtöbb pontszámot elért család kapott jutalmat: egy-egy laptopot, kerékpárt, családi nyaralást öko-panzióban és környezetbarát termékeket tartalmazó ajándécsomagot.

Az online verseny részeként a karbon-kalkulátor segítségével lehetőség volt arra, hogy a családok tevékenységei során termelődő szén-dioxid mennyiségét havi lebontásban nyomonkövessék. Nagyon biztató eredmény született: ha a nyertes 21 család karbon-lábnyomait vizsgáljuk, akkor átlagosan 2t az egy főre eső éves szén-dioxid, amely a magyar és európai uniós átlagnál (5,6 t/fő/év ill. 8,2 t/fő/év) lényegesen alacsonyabb.

A programmal kifejezetten a nagycsaládosokat célozták meg, mert az összes CO₂ kibocsátás 30%-a családoknál keletkezik, valamint az összes energia felhasználás 40%-a is itt történik. Bár a nagycsaládokban az egy főre eső ökológiai és karbon lábnyom általánosságban véve alacsonyabb, mint az egyéb háztartásokban, de ennek tudatosítása és megerősítése fontos feladat, azért is, hogy a nagycsaládokban felnövekvő generációk a kis lábnyom megőrzését fontosnak tartásák, s ezt a jövő szempontjából előnynek érzélik.

A családi energiatakarékosági verseny és a díjkiosztó rendezvény fővédnöke dr. Fülöp Sándor, a jövő nemzedékek országgyűlési biztosa, aki a projekt indító sajtóbemutatóján kiemelkedő jelentőségű programként üdvözölte a versenyt. Az ombudsman rámutatott, hogy a „Nagycsalád - kis lányom” projekt értékes és valóban időszerű, az elsajátított ismeretek széles körű alkalmazása enyhíthet a klímaváltozás és a hozzá való alkalmazkodás problémáin. A jövő nemzedékeket nevelő családoknak óriási felelőssége van abban, hogy milyen környezetben nő majd fel a következő generáció, hisz rajtuk is múlik, hogy a mostani gyerekek, fiatalok mennyire tájékozottak a környezettudatosság és a fenntarthatóság témájában.

A projekthez kapcsolódóan a szervezők megmérték minden rendezvény karbon-lábnyomát is. Az összesen 11 helyszínen megtartott családi képzés hatásaként 3 tonna szén-dioxid kibocsátás keletkezett, amelynek a legnagyobb részét az étkezés (65%) és az utazások (33%) adták. A kibocsátás kompenzációjaként a díjkiosztó rendezvényen a programgazdák 3 darab őshonos földlabdás gyümölcsfát adtak át minden egyes régiós koordinátornak a kibocsátások részleges semlegesítése érdekében.

A családok által készített legjobb feladatokból válogatás a projekt bemutató kiadványában található, amely a kislábnyom honlapról (www.kislábnyom.hu) letölthető.

Háttér információ

Karbon-lábnyom számítás:

A projekt során a számítást a GreenDependent Egyesület által fejlesztett karbon-kalkulátor segítségével számoltuk ki. A kialakítás során számos létező hazai és külföldi kalkulátort és működésüket elemeztük. A kalkulátorhoz szükséges 1 fogyasztási egységre eső CO₂-kibocsátási adatok meghatározásában többek közt az ENERGIAKLUB volt segítségünkre. Az összehasonlító magyar és uniós adatok az Európai Környezetvédelmi Ügynökségtől (2008) származnak.

Bár a nyertes családok átlag karbon-lábnyom adatának megadásakor összehasonlításként feltüntetjük a magyar és európai egy főre eső CO₂ kibocsátás átlagát, fontos figyelembe venni, hogy míg az európai és magyar átlag tartalmazza az élelmiszertermeléshez, hulladékkezeléshez, egyéb termelési és fogyasztási kategóriákhoz valamint állami szolgáltatásokhoz (pl. egészségügyi ellátás, állami intézmények) kapcsolódó 1 főre eső kibocsátásokat, a mi számításunk ezeket nem tartalmazza. Ennek ellenére, számításunk informatív kiindulási pont jelen fogyasztásunk felméréséhez és felülvizsgálatához, valamint csökkentési törekvéseink nyomán követéséhez.

A projektről

A GreenDependent Fenntartható Megoldások Egyesülete és a Nagycsaládosok Országos Egyesülete 2010 májusában indította el a „Nagycsalád - kis lábnyom” című programját, mely a családokat, azon belül is a nagycsaládosokat célozta meg. A program célja a családok környezet-, klíma- és energiahasználati tudatosságának növelése, valamint ezen keresztül a karbon-szegény életmód népszerűsítése volt.

A kampány első lépéseként országszerte 11 képzést tartottak a jelentkezőknek, amelyeken 268 fő vett részt. A tanulási folyamat során bemutatták, hogy egy társadalom energiafogyasztását nem csupán az energiához kapcsolódó szokások, azaz pl. a fűtés, világítás, közlekedés, befolyásolják, hanem az is, hogyan étkezünk, hogyan töltjük szabadidőnket, hogyan alakítjuk ki szűkebb és tágabb környezetünket. A képzések után régiós koordinátorok segítségével – akik a NOE régiós titkárai közül kerültek ki -, valamint a kéthetente megjelenő elektronikus Kislábnyom hírlevéllel és 4 kiadvánnyal támogatták a képzésben résztvevőket a szükséges tudás megszerzésében és megőrzésében.

A program másik, jelentős állomása a szintén országosan meghirdetett energiatakarékossági verseny volt. A verseny 6 hónapja során a résztvevőknek minden hónap elején le kellett olvasniuk és az online karbon-kalkulátorban feljegyezniük mérőóra állásaikat (elektromos áram, gáz, víz, gépkocsi), valamint kreatív, az egész család bevonását igénylő feladatokat kellett elkészíteniük: például elvégezniük egy családi energia auditot vagy felmérést, valamint családi tervet készíteni klímabarát karácsonyi szünetre: mi legyen a menü, milyen ajándékokat adjunk, vagy milyen programokat szervezzünk. A versenyben 170 család vett részt aktívan országszerte.

Bővebben a projektről: <http://www.kislabnyom.hu/bvebben-a-projektrl.html>

GreenDependent Fenntartható Megoldások Egyesületéről (www.greendependent.org)

Az Egyesületet 2005-ben hozták létre magányszemélyek, azóta több nemzetközi FP7-es kutatási projektben is aktív partner, illetve számos hazai környezetvédelmi szervezettel valósított meg közös projekteket - pl. a „Leszel amit eszel” kampány Gödöllőn a fenntartható élelmiszer-fogyasztás népszerűsítése érdekében, vagy a Gödöllői klíma-klub elindítása, melyben a helyi háztartások és családok számára szervez havi rendszerességgel klubtalálkozókat a klíma- és energiahasználati tudatosság növelése és a háztartások energiafogyasztásának csökkentése céljából.

A GreenDependent Egyesület a Klímabarát Települések Szövetségének pártoló tagja.

A Nagycsaládosok Országos Egyesületéről (www.noe.hu)

A NOE 1987-ben alakult. Célja az élet és az anyaság tiszteletére nevelés, a házasságért és a jövő generációért érzett felelősség erősítése, a nagycsaládok sajátos érdekeinek képviselete és szolgálata, a nagycsaládok egymást ismerő és segítő közösségekké szervezése. Az egyesületnek jelenleg kb. 15.000 család a tagja, akik közvetlenül vagy tagegyesületen keresztül tartoznak a NOE-hoz. Szerte az országban több mint 300 helyi közösségük tevékenykedik. Hét regionális központot működtetnek: Felső-Duna (Győr), Közép-Magyarország (Monor), Dél-Alföld (Orosháza), Al-Duna (Pécs), Felső-Tisza (Püspökladány), Észak (Fót), Balaton (Nagykanizsa) . Egyesületeikben folyamatosan kb. 1500 önkéntes dolgozik. Az Egyesület központjában többféle ingyenes tanácsadó szolgálat is működik: általános jogsegély, otthonteremtés, családi és szociális ellátások, fogyasztóvédelem, gyermeknevelés.

Képviselőik jelen vannak a különféle érdekegyeztető fórumokban (pl. a Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlősége Tanácsban, az Országos Szociálpolitikai Tanácsban, a Gazdasági és Szociális Tanácsban, a KTK, a HEFOP és a TÁMOP Monitoring Bizottságokban, Lakáspolitikai Tanácsadó Testületben. Felsőoktatási Kerekasztalban, nemzeti Egészségügyi Kerekasztalban stb.). Képviselek a családok érdekeit az önkormányzatoknál, gyámhivataloknál, tárgyalnak az OTP-vel, az energiaszolgáltatókkal, lakásmegoldásokat próbálnak találni fedél nélkül maradt családoknak. Adományokat küldenek a rászorulóknak, és adományokat fogadnak. 2001-ben létrehozták az „Otthon segítünk” Alapítványt (<http://www.otthonsegitunk.hu>), amely egy angol családsegítő szolgáltatási rendszert adaptál (Home Start).

Bővebben: <http://www.noe.hu/index.php?oldal=19>